

første samling skulle indkaldes tidligt i 1968 og anden samling tidligt i 1969.

II. Debatten.

6. udvalg behandlede spørgsmålet på 14 møder i tiden 9.-26. oktober 1967. Drøftelserne indledtes med, at formanden for folkeretskommissionens 19. samling, Sir Humphrey Waldoock, der har været kommissionens specialrapportør for konventionsudkastet vedrørende traktatretten, gav en redegørelse for de problemer, som folkeretskommissionen havde været stillet overfor under arbejdet med konventionsudkastet. Der havde under kommissionens behandling af traktatretten været en hel del uenighed om traktatrettens indhold. Uoverensstemmelserne var dog i almindelighed i højere grad af doktrinær end af substantiel karakter. Kommissionen var i sit arbejde gået pragmatisk til værks og havde forsøgt at finde praktiske løsninger på spørgsmålene i overensstemmelse med traktaters almindelige natur og staternes praksis. Konventionsudkastet var begrænset til internationale aftaler afsluttet mellem stater i skriftlig form. Det omfatter altså bl. a. ikke aftaler mellem internationale organisationer eller aftaler mellem sådanne organisationer og stater. Sir Humphrey fremhævede endvidere, at konventionsudkastet ikke indeholder detaljerede bestemmelser om staters ansvar eller om statssuccession på traktatområdet, og heller ikke om konsekvenserne af aggression for traktatforholdet til en aggressorstat. Endelig behandler udkastet ikke spørgsmålet om mestbegunstigelsesklausuler eller om en krigs virkninger for traktatforholdet mellem de krigsførende parter.

Det velkendte problem om, hvorvidt alle stater kunne deltage i multilaterale traktater, havde kommissionen ikke kunnet nå til enighed om. Det var derfor helt udeladt af konventionsudkastet.

Endelig omtalte Sir Humphrey den mere kontroversielle del af traktatretten, nemlig bestemmelserne om traktaters ugyldighed, ophør og suspension. Bestemmelserne herom var samlet i konventionsudkastets kapitel V. Folkeretskommissionen var ganske klar over den fare, som disse principper indebærer i forhold til grundsætningen om traktaters forpligtende kraft, men kommissionen måtte

erkende, at sådanne principper eksisterede og blev påberåbt af staterne i praksis. Kommissionen fandt derfor, at den bedste løsning var at forsøge gennem kodificering af principperne at gøre dem så præcise som muligt og derved begrænse mulighederne for misbrug. For yderligere at sikre mod misbrug havde man udformet regler om den procedure, der skal følges i tilfælde af, at en stat vil påberåbe sig en ugyldighedsgrund. Det er bl. a. gjort til en udtrykkelig forpligtelse at søge eventuelle tvistigheder bilagt ved fredelige midler som foreskrevet i FN-pagtens artikel 33. I folkeretskommissionen var man klar over, at ikke alle stater ville finde disse garantier tilstrækkelige og ville have foretrukket, at tvistigheder henvistes til afgørelse af Den internationale Domstol. Men kommissionen var af den opfattelse, at regler om tvistigheders bilæggelse, som gik videre end de foreslåede, ikke havde nogen chance for at blive vedtaget. Der blev under den efterfølgende debat fremsat kommentarer fra mange sider til traktatudkastets enkelte bestemmelser.

Fra fransk og britisk side forsøgte man uden held at få udsat den forestående traktatrets-konference et år, idet man fandt, at der var levnet regeringerne for kort tid til at foretage en dybtgående undersøgelse af konventionsudkastet og navnlig til at konsultere andre regeringer forud for konferencen.

III. Resolutionen.

6. udvalg vedtog den 26. oktober 1967 med stemmefordelingen 89 for, ingen imod, medens én (Frankrig) afholdt sig fra at stemme, et af 13 afrikanske lande fremlagt resolutionsforslag, hvorefter der ifølge operative artikel 1 bestemmes, at første del af den internationale konference til afsluttelse af en konvention om traktatretten skal træde sammen i Wien i marts 1968 (26. marts til 24. maj 1968). Operative artikel 2 indeholder en opfordring til de i konferencen deltagende stater til inden den 15. februar 1968 at fremkomme med yderligere bemærkninger og eventuelle ændringsforslag til konventionsudkastet. Endelig indeholder operative artikel 3 en opfordring til generalsekretæren om at oversende referaterne af de i 6. udvalg afholdte møder vedrørende det foreliggende